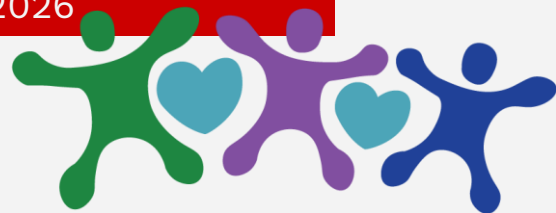

შეზღუდული შესაძლებლობის და
საგანმანათლებლო საჭიროების
გააზრების

სამედიცინო და სოციალური
მოდელები ადრეული განათლების
კონტექსტში

მომხსენებელი: ქეთევან მალაზონია
ხელმძღვანელი: ასოც. პროფესორი
ეკატერინე გიგაშვილი
24.01.2026

ძირითადი განსახილველი საკითხები

განსხვებულობის აღქმის ჩამოყალიბება	როდის ხდება და რა ფაქტორებ მოქმედებს?
შეზღუდული შესაძლებლობის გააზრების ტრადიციული და თანამედროვე მოდელები	განსხვავებები ხარვეზები და უპირატესობები
ქართული რეალობა	ნორმები, პრაქტიკა და სზოგადოებრივი სტიგმები
თანამედროვე მოდელის მნიშვნელობა ადრეულ განათლებაში	როგორ აისახება ის ონკლუზიური განათლების პრაქტიკაში?

განსხვავებულობის აღქმის ჩამოყალიბებაზე მოქმედი ფაქტორები

საზოგადოება და
კულტურა

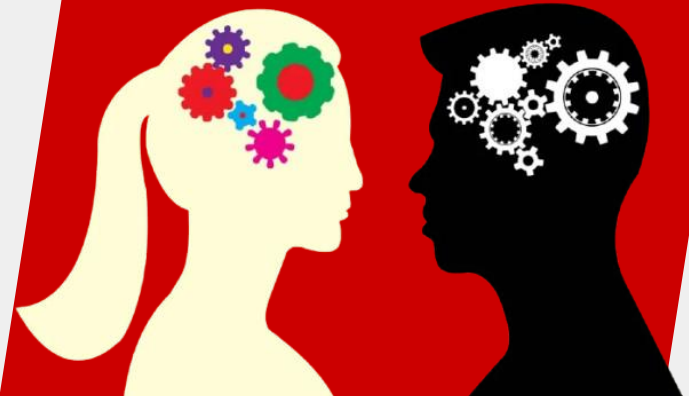

სოციალური
ნორმები და
სტერეოტიპები

ოჯახი და
სკოლამდელი
განათლება

ადრეული ასაკი პიროვნების, სოციალური უნარებისა და
თვითაღქმის ფორმირების საფუძველია

სამედიცინო მოდელი

შეზღუდული შესაძლებლობა განიხიება
როგორც დაავადება ან დარღვევა

- აქცენტი: დიაგნოსტიკა
- ბავშვი = პაციენტი
- გარემო არ იცვლება, არამედ ბავშვი
ადაპტირდება

პრობლემა ↔ მკურნალობა ↔ ნორმალიზება

სოციალური მოდელი

- შეზღუდილი შესაძლებლობა - გაემოს მიერ შექმნილი ბარიერი
- პრობლემა ინდივიდში ✓
- პრობლემა გარემოში X
- აცენტი: ხელმისაწვდომობა, ჩართულობა, მხარდაეჭრა

მნიშვნელოვანია გარემოს ადაპტაცია და არა ადამიანის „გამოსწორება“

ბიოფსიქოსოციალური მოდელი

ძირითადი მახასიათებლები

- სამედიცინო და სოციალური მოდელების სინთეზი
- გარემოსა და ინდივიდის ურთიერთქმედება
- ჩართულობის ზრდა, და უფლებებზე დაფუძნებული სისტემა

მოდელი ეფუძნება ბავშვის უფლებებს, ღირებულებებს, და აქტიურ ჩართულობას საგანმანათლებლო პროცესში

საქართველოში არსებული რეალობა

კანონმდებლობით
განსაზღვრული
ნორმები

საზოგადოებრივი
სტიგმები

პრაქტიკული ქმედებები

თანამედროვე მოდელის მნიშვნელობა ადრეულ განათლებაში

1. ინდივიდზე ორიენტირებული მიდგომა
2. გარემოს ადაპტაცია
3. ადრეული ჩარევის მნიშვნელობა
4. სოციალური ჩართულობა
5. უფლებებზე დაფუძნებული მიდგომა

დასკვნა

- **სამედიცინო მოდელი** – შეზღუდული და ვიწრო
- **სოციალური მოდელი** – მნიშვნელოვანი, მაგრამ არასაკმარისი
- **ბიოფსიქოსოციალური მოდელი** – ყველაზე სრულყოფილი
- ეფექტიანი მიდგომა ინკლუზიური განათლებისთვის

მადლობა
ყურადღებისთვის